

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: 8 frt — kr.
Félévre: 4 frt 50 kr.
Nagyedévre: 8 frt 25 kr.

Felolvasó szerkesztő és lapfőmunkács: **THAN GYULA.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fűtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Új rendszer.

Tegnap a kereskedelemügyi minisztérium új államtitkára lépett hivatalba és ez alkalommal feltárta azt az irányt, amelyet követni fog.

Azt mondotta az államtitkár a többi közt, hogy Magyarország szebb jövőjének a kulcsa a kereskedelmi minisztériumban van, mert tulnyomóan agrikultur államból ipari és kereskedelmi állammá ha átalakul, akkor ennek az átalakulásnak sorsa és irányítása a kereskedelmi minisztérium kezeibe van letéve.

Mindazonáltal nem ellensége az államtitkár a földmívelésnek s szerinte az ipar- és kereskedelem érdekeinek ápolása nemcsak nem tételezi föl, hogy az más gazdasági hivatások, névszerint a földmívelés rovására történjék, hanem ellenkezőleg a kereskedelem és ipar valódi érdekei a földmívelés érdekeivel azonosak s azokkal harmóniába hozhatók anélkül, hogy

akár az egyiknek, akár a másiknak rövideget kellene szenvednie.

Az egyéni szabadság érvényesülésének nem ellensége, daczára, hogy ama feltétel alatt tartja jogosultnak és előmozdítandónak ezt a szabadságot, ha a tisztesség és szoliditás határai között mozog. Az ipar- és kereskedelem csak akkor fejlődhet erőteljesen és akkor áll hivatása magaslatán, ha minden ártalmas kinövést magától eltávolít.

Mindezek nagyon helyes elvek, amelyek örvendetes módon tanúsítják, hogy a tudós professzor a gyakorlati viszonyokat is a legalaposabban ismeri. Nincs okunk abban kételkedni, hogy Nagy Ferencz államtitkár programja valóra is fog válni. Hiszen ez nem elszigetelt álláspont, hanem csak egy mozzanata a tisztult fel fogásnak.

Óhajtható, hogy ez ne csupán programja maradjon, hanem igyekezzék is érvényre emelni, rész-

leteiben megvalósítani. Nagyon sokat kell tenni, természetesen fokozatosan, a magyar kisiparért s ha az elismerést pályafutása során ki akarja vivni, meg is kell tennie.

A program szép. Csak az eredmény is hozzá méltó legyen.

Debreczen fejlődése.

— Még egyszer az egészségügyi bizottságról. —

Dr. Burger urnak a válasza után nem az a kérdés, hogy helyes volt-e az egészségügyi bizottság véleménye, hanem az: volt-e nekem okom arra, hogy az ő első cikkét zokon vegyem és miatta felszólaljak. Ő maga is erre fekteti a súlyt, mert sem a multkori állításainak a támogatására, sem az enyéimék czáfolására nem hoz fel egy érvet sem. Ugy látszik, ezzel bizonyítja, hogy „tárgyilagos”. Ellenben elmondja, hogy sem tárgyilagos, sem igazságos nem vagyok, amikor azt mondom, hogy ő a bizottságot megróttá. Az is nagy igazságtalanság tőlem, hogy cikkében az egészségügyi bizottságnak vétkes gondatlansággal való vádolását látom.

A ketyei malomerdőben.

— Népies elbeszélés. —

— Hogy az Isten tüze égessen meg minden rossz asszonyt a világon! — csikorgatta magában Boksa Mihály, a ketyei molaár, a mint ott járt maga sem tudja mióta, a bokrok által szegélyezett utat a malmok és a zugó között.

Mert hát nagy tapasztalattal lett gazdagabb most reggeltől fogva. A mint visszajött a hajnali lesből a romtorony körüli csepőtésből s észrevétlenül ment be a vízhez, keresztül a malomba, világosan látta, mint ölelkezik a felesége a vadászszal s világosan hallotta, hogy ma este ismét találkoznak, a mint a vadász mondotta, a régi megszokott, kedves helyen, a malomerdőben. Óriási meglepetése megbénította akkor s az óriási düh majd hogy szét nem pukasztja azóta szívéét. Az az asszony, az az asszony, a kiért ő tűzbe me-te volna tenni a kezét! S az a vadász, aki olyan jó barátjának mutatta mindig magát! Hogy hitt bennük s mióta csahalják már őt!

— Isten tüze égesse meg valamennyi rossz asszonyt s hamis jóbarátot a világon, — csikorgatta fogai közt, a mint odadölt a zugóhoz és nézte a habok tovarohanását.

Egy-egy hab feltűnik s azután egy szempillantás alatt elvész az egésznek árjában. Nézte, nézte keservesen Boksa Mihály s szerencsésének s boldogságának gyors eltűnése jutott eszébe.

Minden csepp vére forott a haragtól. Halántékai úgy lüktettek, mintha belől pörölyvel verték volna, öklei úgy összeszorultak, mintha egy nekrohanó vad bika ellen kellene megvédeni magát. S forrt a feje, hogy mit csináljon, hogyan bosszulja meg magát. Mert bosszút kell állnia, ha gyalázat érte, vérnek kell azért folyni, ha addig él is.

Estére jönnek össze a harangszó után a malom erdőben. Persze arra számítottak, hogy ő már akkor Kenese felé járja a gabonás kocikkal, mert holnap lesz a veszprémi hetivásár s vasárnap kell fizetni az árendát az uraságnak.

Hát jó, úgy is lesz, a szekerek már megvannak rakva a malomvám gabonával. alkonyat előtt utnak is indul...

De azért puskadurranást hall még ma, ha úgy esik a ketyei malomerdő!...

*

A nap áldozóban volt, bucsuzni készülő sugarai fényesen ragyogtak a malom udvarán, csillogtak a lakás ablakaiban s a szép molaárné szemeiben, a mint bucsuzott

az urától. A kocsik befogva, itt volt az indulás ideje.

Boksa Mihály ünneplő ruháját vette magára, vállán jó kétesövű puskája, úgy fordult vissza feleségéhez, a miat a szekerek kerekeit s a lovak szerszámait megvizsgálta.

— No hát, Isten áldjon, a mint megérdemled! mondta neki, élesen fekete szemei közé nézve.

Az asszony szeme pillantás nélkül állta ki a szuró tekintetet. Nevetve felelte: — Imádkozom is érte mindig, áldjon meg téged is.

Az ember homloka ránczban húzódott a kalap karimájának árnyékában.

— Tenni is kell ám azért, egy jócselekedet többet ér, mint száz póre imádság!

— Ejnye de szöges a beszéded!

— Mert igazság van benne, ne felejtse el. No de szó, szó... Menni kell. Megölelte, megcsókolta az asszonyt.

— Isten veled, hanem furcsa ize van ma a csókoknak:

— Rosz a szád ize! Hanem furcsa fénylése van a tekintetednek!

— Belesütött a forró sugára nap!

Aztán felült egyet suhintott az ostorral s a lovak megindultak. Mikor a szőlők

Feltűnő olcsó árak!

alkalmi vétel folytán
posztó- és gyapjuszöveteket
mélyen leszállított áron

Weisz Adolf posztó és gyapjuszövet
nagykereskedőnél,
DEBRECZEN, Kossuth utca 1. sz.
(Takarékpenzt. ép.) szerezhetjük be.

Lássuk tehát mi van abban a cikkben. — Azt mondja dr. Burger ur: „ama bizottságok az oda utalt kérdések és feladatokra, úgy ahogy az előadó tanácsnok urak véleményéhez *alázatos és reményteljes* mosolylyal bólintgatják talán egyébre hivatott fejeiket, *mondják rá a dobsét*, sem elégnek, sem épületesnek, de légkevésbé a kérdéses ügyek *érdembeli* tárgyalásának — legalább a magam részéről — nem tartom.“ Tehát a bizottság tagjai, bizonyos vágyaik teljesülésének reménye fejében „*érdembeli*“ tárgyalás nélkül alázatosan mindent ráhagynak, amit a tanácsnok kíván. Aztán mért történhet ilyen visszaélés azon a gyűlésen? Azért, mert „az ugynevezett szabadelvű párt és a hivatások kar minden, csak nem dicséretes buzgalma pártunk tagjait a bizottságokból kizárta.“ Nem az a baj, hogy tehetséges embereket hagytak ki, hanem, hogy „pártunk“ tagjait. Ebből az következik, hogy épen a pártállás az, ami az állítólag kizárt tagokat a helyesebb, jobb munkára képessé teszi!

És ha mindez nem az egészségügyi bizottságra vonatkozik, mért van a cikk végén épen az egészségügyi bizottság megkeresve, hogy mikor kerül tárgyalásra a beadott javaslat? Ha sok bizottság fogadott el egyhangulag valamit, amit nem kellett volna, mért épen az egészségügyi bizottság határozata kapcsán merül fel ez a bírálat?

Ha valaki egy tételről az állítja, hogy annak a tagjai nem a rájuk bízott ügy, hanem a saját érdekük szerint érdemleges tárgyalás nélkül szavazzák meg azt, amit az előadó tanácsnok kíván: bizonyosan számbavehető bizonyítékok alapján teszi. Ha van ilyen bizonyíték, akkor csakugyan vád az, egyébként csak vádaskodás. A bizottság pedig, ha áll az a vád, még a vétkes mulasztásnál is súlyosabb hibát követett el.

Az is említé-re méltó, hogy dr. Bur-

ger ur, bár a gyűlésen nem volt ott, bár a sajtót éppen ebben a cikkében rója meg, hogy nem közli kimerítően a bizottsági tárgyalások menetét: még is éppen ezekről a tárgyalásokról tudja, hogy ott milyen könnyen mondták rá az előadó tanácsnok véleményére a dobsét.

Bármilyen csábító példája legyen is ezek után a dr. Burger ur cikke a tárgyalagosságnak és igazságosságnak: én őt erre a tételre nem követem. E helyett annak az elbírálását, hogy kettőnk közül ki volt tárgyilagoss és igazságos: azokra bízom, akik érdemesnek találták e néhány sort az elolvasásra.

A polemia elől magam sem szándékozom kitérni. Várom annak a kimutását, hogy mely állításaim nem felelnek meg a valóságnak. De személyes notivumokat a vitába vinni nem szoktam.

Amit a műtrágya gyártásról ír dr. Burger ur, most is tévedés. „A fix trágya tehát, szemet és szalmás, istállótrágya“ nem alkalmasak a szóban forgó célra. Az istállótrágyát már nem kell dolgozni, a szemetet nem lehet arra a célra használni. A pudrett gyártására főképen az emberi foecalia szolgál. Épen ez ok miatt, ha a város tervbe vett csatornázása létesül: ilyen célú gyár nem állhat fenn. Azután a hulladék közömbösítése tisztán egészségügyi kérdés lesz. Addig azonban még lehetne néhány éven át a pöczegődrök kifuvározott tartalmát, a helyett, hogy ártalmatlanná tételét a természetre, biznók a már többször említett módon értékesíteni.

Más olvasó valószínűleg észrevette azt, hogy a lelenzház helyének a megfejtése a szedő hibája, megjelölés helyet. Ha nem tudok is olyan jól magyarul, azért még a szavak jelentését ismerem.

Dr. Kenézy.

POLITIKAI HIREK.

A községi közigazgatási tanfolyamok. A belügyminiszteriumban, mint értesültünk, holnap tanácskozás lesz a községi közigazgatási tanfolyamok tárgyában. A tanfolyamokat tudvalevőleg szeptember hó elején nyitják meg s azoknak elkészítése és szervezése alkalmasint kormánybiztos utján fog történni.

TÁRSAS ÉLET.

A mikor eső esik . . .

A kicsiny család beléletében egész fordulatot képezett az az idő, a mikor az öt éves kis Gizit beadták az óvodába. De hát ennek meg kellett történni, mert a mama otthon nemcsak a háztartással van elfoglalva, hanem a két kisebb baba is elég gondot ad neki. Pedig a kisváros óvodája jó messze van a lakástól s gyakran megesezt, hogy rossz volt az idő, eső esett, nagy sár volt s az egyetlen cseléd semigen ért rá naponta négyszer oda és vissza kísélni a kis Gizit.

A mama aztán kifundálta, hogy ha nagyon esik az eső s Gizikéért nincs kit küldeni, hát akkor ne jöjjön haza ebédre a leányka, hanem ebédeljen a keresztmamánál, a ki ott lakik közel az óvodához. A keresztmama mindig nagyon szívesen látta s jól megvendégelte Gizikét, a ki nem győzött apró társnőinek eldicsekedni vele. Valahányszor a kis gyermekesereg elment a keresztmama háza előtt, Gizike soha se mulasztotta el megjegyezni:

— Lássátok! ebben a házban szoktam én ebédelni, a mikor eső esik!

Egyszer aztán, a mikor nagyon esett az eső, Gizikét nem engedte el a mama hazulról. Keresztmamáék egész nyugodtan

sarján elfordulóban volt, visszatekintett. Még akkor is nézett utána az asszony, tenyerévei ernyözve szeméit. Ujra visszanezített, már csak a malomerdő magas nyárfáit látta, mintha hitegetőleg intgetnének feléje.

Rávágott lovára s felelte magában az utána intgető fákknak: „ott leszek, ne féljetek!“

A hidvégi csárdához érve, befordult a kapun s utána fordult a másik kocsis is. Azt mondta a legénynek, hogy otthon felejtett valamit, de itt lesz esti harangozás után.

És puskával vállán, sietve vágott neki a határnak egy keskeny dülő uton.

*

Már besötétülő félben volt, mikor a patak árkan átugorva, az erdőbe jutott. Mindössze pár holdnyi terjedelmű nyárfás volt ez, a malom patak mentében s tulajdonképp a megrohanó nagyvizek levezetésére szolgáló árok határolta. Az ő malmának volt ez tartozéka. Haj de sokat játszott benne gyermekkorában, de sokszor vizsgálta azt a nádsipjának szólásától, hej de sokszor hallotta legénykori furulyájának szomorú hangját és haj de sok boldog nevetése versenyzett itt házassága óta a nyárfák lombjai közt fészkelő vadgalambok búgásával.

Hát nemcsak az ő nevetésére felelgettek már itt az ő vadgalambjai. S szép feleségének ragyogó szeméi, melyek fényétől sebesebben látta nyilai a virágokat, nemcsak az ő szívét lobbantották gyönyörűséges érzésbe itt a sűrű fák rejtelmes, édes árnya alatt.

Egy fatörzshöz dőlve várt, felvont puskáját hóna alatt tartva.

Hütlén, gonosz asszony! Mennyire szeretted. De meghal ő is, ha ide jön, csak azért, mert annyira szeretted. Gaz csábítójának csak Istennél van kegyelem, de nem az ő szívében.

Dühtől villogó szeméi kutatva járták a fák bokros alját. A sűrű fák alatt már megjelent fekete leplében az éj, hogy ismét meginduljon a szürkülő környéket elfoglalni. Egy könnyű ugrás zaja ütötte meg a fülét: vagy husz lépésnyire tőle ugrott át a vadász a patak árkan s jött lassan befele, puskája szíjon lógott a válláról. De megtorpant, mint a megriadó farkas, mikor meglátta a fatörzs mellett dülleszkedő molnárt s meghallotta szavát. — Hol jár itt komám? — hangzott furcsa éllel a csendes hangú szava. Ez az én tilosom, vagy mi?

A vadász meglepetésében nevetni próbált s felelte: — az erdőből jövök, rövidre vágom itt az utat — de az uraság vadászának nem tilos ám a malomerdő sem.

— Tudom, de mégis az én tilosomba

gázoltál gazember! Czégéres asszonyrabló, gazember!

A vadász puskájához kapott e feléje zudoló szóra.

— Rajta! melyik puszka sült el előbb! — ordította Boksa Mihály.

S a következő perczben egy dörrenés hangja hömpölygött a fák lombjai alatt s a keresztültölt vadász vérében tetrengett a fűvön.

Mire elvégezte az öreg Harmati az esti harangszó után a meghalt lelkekért szóló csendesítést is, egy jókora meggyújtott taplót izzasztott a molomfedél száraz nádlásában az esti szél.

A hidvégi csárdához érkező Boksa molnárt azzal a csudálkozó kérdéssel fogadta a legény.

— Micsoda világosság terjed onnan a ketyei templom-onladék felül?...

*

Másnap eladta gabonáját Veszprémben, legényét kifizette s aztán mulatott, három napig csak neki húzta a banda s az ő borát itták a czimborák.

Negyednap beállított a szolgabíróhoz s azt mondta neki:

— Tens uram, rakasson bilincset rám, agyonlőttem a ketyei vadászt, mert feleségemet elcsábította!

Németh Ignác.

ebédelték otthon, a mikor nyílik az ajtó s azon egy bőrig ázott négy éves csöpség tipeg be, hatalmas esernyőt vonszolva maga után. Csodálkozva néztek rá.

— Téjem szépen — és a kis leány zavartan állott meg a terített asztal előtt — itt szotott Dizite ebédejni, amitoj eszö eszit?

A jóságos háziasszony barátságosan felelte:

— Itt gyermekeim.

— Hát attoj én is eljöttem most ide...

Kint esett, csak úgy zuhogott az eső...

VIDÉK

A jegyző négyes fogata. Kozma község jegyzője, Szabó László nagy ur volt. Négylovas kocsin járt, pedig ebben a szegényes időben nem dukál neki csak éppen — egy se. A négy ló aztán bosszút állott rajta. — Megettek a község pénztárából tizenháromezer koronát. Ezek után mit tehetett volna egyebet Szabó László, mint hogy megszökött. Most körözik, a fogatra pedig a megkárosodott falu tette rá a kezét.

Gyilkosság és öngyilkosság. Máramaros-Szigeten tegnap reggel 6 órakor szenzációs gyilkosság és öngyilkosság történt. Kiss Géza volt kereskedő, ki legutóbb a tarackközi szolgabírói hivatalnál volt napi-dijas megölte fiatal nejét, Kádas Zsuzsikát, Kádas István előkelő iparosnak s házbirtokosnak leányát s aztán egy revolverlövessel magát lőtte szíven. Kiss Gézának pár év előtt divatáru-üzlete volt Szigeten, de megbukott s a bukás felesége vagyonát is magával sodorta és azóta a férj hol mint ügynök, mint kereskedősegéd s legutóbb mint dijnok élésködött, felesége pedig M.-Szigeten lakott szüleinél. Kiss minden héten meglátogatta nejét, ki rajongásig szerette könnyüvéru férjét s elválni — bármint sürgették is szülei — nem akart tőle. Tegnap reggel ismét elment a férj nejéhez a pár perc mulva jajgatva tántorgott ki szobájából a fiatal asszony. Az eldőrdült három lövésre összefutottak a család tagjai s rémulve látták a szörnyű helyzetet. A fiatal asszony pár percre rá meghalt, a férj pedig már eszméletlenül hevert a hálószoba padlózatán. Az a gyanítás, hogy közös akarral mentek a halálba.

Megmérgezte a feleségét.

— Saját tudósítónktól. —

Petris községben egy jómódu öregasszony mérgezési esete képezi a közbeszéd tárgyát. Vityikán Anna a szerencsétlen áldozat, a ki idősebb kora dacára beleszeretett Muntyán Ivánba s pénzével rávette a legényt, hogy vele házasságra lépjen. A múlt télen volt az esküvő.

Az asszony a nagy boldogságban, de meg férje biztatására is a vagyonnak felét át iratta Muntyánra, a va-

gyon másik feléről pedig úgy intézkedett, hogy halála után azt szintén a férje örökölje. Muntyán a hogy ezt a vagyoni kérdést elintézte, azon törte a fejét, miként lehetne hitvestársától megszabadulni, de úgy, hogy a vagyon is a kezében maradjon. Hogy célját elérje, mint legbiztosabb eszközre a méregre gondolt, melynek kezelésében a román nép nagy ügyességgel bír.

Tervének keresztülvitelére sikerült megnyernie felesége hugát, Marescu Szilviát, kivel felesége hátamögött bensőbb viszonyt folytatott. A leány aztán megszerezte a mérget s a múlt szombaton este pálinkába keverve megittatták Vityikán Annával. A méreg hamar megtette a kívánt hatást, mert másnap reggel már az asszony halott volt. A községi orvos, a ki a halottkémi szolgálatot teljesítette, a hulla vizsgálatánál gyanus tüneteket észlelt, minél fogva megtiltotta a hulla eltemetését és jelentést tett az esetről a törvényszéknek.

A vizsgálóbíró és törvényszéki orvos tegnapelőtt boncolták fel Vityikán Anna hulláját, s mivel kétségtelennek látszott a mérgezés esete, a belső részeket elküldték Budapestre vegyi vizsgálat végett.

A csendőrség e közben megindította a nyomozást s több súlyos adatok alapján letartóztatta Muntyán Ivánt és ennek szeretőjét Marescu Szilviát, kik hosszas vallatás után beismerték, hogy az elhalt asszonyt ők mérgezték meg. A vizsgálóbíró rendelkezése mindkettőt átadták a törvényszéknek.

SZÍNHÁZ.

Új diszletek. Gyöngyössy Viktor, a színház műszaki vezetője és festője gyönyörködtető új diszleteket készített a színháznak. Az egyik diszlet sokszor nélkülözött darab, egy vasuti indóház belseje, a másik pedig egy vasoszlopokra csupa üvegből épített virágház belsejét ábrázolja. Az új diszletek a város tulajdonát képezik. Egyidejűleg Gyöngyössy Viktor kijavítja a város többi diszleteit is.

Évzáró ünnepély.

— Saját tudósítónktól. —

Magasztos, lélekemelő szép ünnepély folyt le tegnap délelőtt a Sveits-intézetben. A növendékek az iskolai élet bezáró ünnepélyt tartották meg rendkívül nagy közönség érdeklődése mellett. A nagyterem, a mellékhelyiségek zsufolva voltak s még így is egész tömeg töltötte meg a folyosókat és a lépcsőházat, s onnan hallgatta a növendékek szavatait, énekét és zenejátékát.

A műsor felette gazdag volt. Nem kevesebb, mint huszonnégy számból állott. Hanem az tagadhatatlan, hogy a növendékek zenei képzettsége, az a siker, melyet a

szavaltatok és énekléssel felmutattak, várakozáson felül meglepte a közörséget. Az intézet tanárnoit a legmelegebb elismerés illeti meg. Nem hiába szentelik egész életüket a tanításnak, meg is látszik a buzgóság, lelkesedés és a legfényesebb eredmény.

A nemzetiszínü drapériákkal díszített színpadon az ünnepélyt megnyitó Mária ének után a Rákóczy induló hangzott fel. Lelekesedés szállta meg a hallgatóságot, mikor azok az üde, szép leányok tüzzel, lelkesedéssel játszották zongorán a vértkergető indulót.

Sorra következtek ezután a legszebb szavaltatok, dalok, zongora és hegedűjátékok. Gyönyörűséggel hallgatta valamennyit a közönség, bizonyítja a tapsviharok özöne, különösen az a körülmény, hogy a zsufolásig megtelt teremben, dacára a nagy hőségnek, senki sem hagyta el a helyét.

Majd a műsor végén került sor a „Duna regéje” című társas szavaltatra, a melyet zene és énekszámok fűszereztek. Ez volt a „piece de resitánt”.

A pódiumon a növendékek énekkara állott fel. Az orgona mélabus bugása, a zongora zengése mellett hangzott fel a dal s e közben jelent meg a színen *Wolafka* Katicza kisasszony festői szép kosztümben. Ruhája színe a Duna vizének színét adta vissza, rajta hazánk legnagyobb folyójának álltaiból s partjain buján tenyésző virágokból állott a díszítés. Szavaltta aztán dallamos szép sorokban, hogy hol született a Duna, hogy kavargó bércek alján hömpölygő hullámokkal tova szép Magyarországra felé. — Egyszerre két szép kis baba, két szőke haju aranyos gyermek szökött a színpadra. Azt a két folyót jelképezték, amelyek először ömlenek a Dunába. Gyönyörűség volt hallani, mikor a két kis baba elmondta csengő rimes sorokban, hogy milyen vidéken ömlöttek át, milyen népfaj lakik partjaikon s ők maguk is e népfaj kosztümben jelentek meg.

Igy jöttek utána sorra a Dunába ömlő folyók személyesítői, akik mindannyian annak a népnek a viseletében jelentek meg, amely nép otthonán át futották meg utjukat. Nagyon szépek voltak a kis leányok, tetszetősek és találóak kosztümjeik. Különösen a tiroliak, a kik hozzá még tiroli dalt is adtak elő.

Fenomenális hatást értek el, mikor a Duna szép Magyarországra beömlik s mikor ezt *Wolafka* Katicza kisasszony határtalan lelkesedéssel elszavaltta. A leányok kara tüzzel énekelte:

Ha a föld Isten kalapja

Ugy hazánk bokréta rajta.

Tombolt, tapsolt, éljenzett a hazafias lelkesedéstől áthatott közönség

Majd hallottuk szép hazánk dicséretét, a mit a hömpölygő Duna az utjába eső vidékekről regélt. Közbe közbe koszosz kil-tőink legszebb alkotásait szavalták a növendékek, a Duna mentén megénekelt tájék, vagy nevezetességekről. Később a Rába és a Vág jelentek meg olyan kosztümben a milyen viseletben a partjain lakó nép jár. Zajos hatást teremtett a Ti za megjelenése, amely magávl hozta a partjain lakó nép-

typusokat, a szegedi, a kecskeméti embert, s a hortobágyi csikóst. Mindegyik egy egy sikerült szavallattal jellemezte a táj lakóit. A kecskeméti embör ő-vel beszélt; defrenetikus tap-vihar tört ki, mikor a hortobágyi csikós megkezdte versét:

Jaj de szíip az a Hortobágy
Istenem be szíip.

Ugyanilyen nagy volt a hatása annak, mikor a Duna Orsovánál elhagyja Magyarországot és zugó habjai vissza sirnak a szép országért. Mélabus, szívhez szóló magyar dalt énekelt a kar, amely könnyeket csalt a szemekbe.

A költeményt hazafias dal zárta be s ezzel az ünnepély az óriási közönség zajos tetszésnyilvánítása után véget ért.

Délután a növendékek a kis vasut hosszú kocsis sorában a Rákóczy induló hangjai mellett mentek ki a nagyerdőre, ahol juniálisukat tartottak meg. Óriási közönség gyönyörködött a gyermekek és serdülő leányok pajkos játékában.

Azután megvendégelték őket és a Vigadó nagytermébe vonultak. Dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébánost rajongással vették körül a gyermekek százai s az volt boldog, a ki vele tánczolhatott.

Este a serdülő leányok tánczvigalma zajlott le. Tömve volt a terem s a négyest száznolcva pár tánczolta. Az iskolai évben tanusított szorgalmat egy napra kedves és a szép leányok, de a boldog szülők emléken is feledhetlen ünnepély, egy minden ízében kedves multság zárta be. Öröm és boldogság sugárzott le az arczokról.

A trónörökös házassága.

— Éjjeli táviratok. —

A kormány tagjai Széll Kálmán elnökle mellett ma délután rövid tanácskozást tartottak s este együttesen utaztak fel Bécsbe a trónörökös holnapi eskütételére. Velük együtt utaznak az ös zes magyar titkos tanácsosok is. Hogy az eskütételnél legalább egy magyar főpap is legyen jelen, a herczegprimást kérték fel a Bécsbe való utazásra, ki azonban akadályozva lévén Schlauch biboros fogja a magyar főpapságot képviselni.

A prágai Narodny Listy hosszabb cikkben foglalkozva a trónörökös házasságából azt írja, hogy ha Körber miniszterelnökben annyi energia volna, mint volt egyik elődjében, Taafe grófban, úgy most nyíltan a király elé kellene lépnie azzal az indítványal, hogy a trónörökös esküvője után állandóan Prágában lakják. Az uralkodó ugyanis megígérte már régebben, hogy egy főherczeg Prágában fog lakni.

A berlini Local-Auzeiger fölötté érdekes és bizalmas jellegű részleteket közöl a trónörökös házasságának előzményeiről. Ezek szerint Izabella főherczegnő, kinek Chotek grófnő udvarhölgye volt, eleinte nagyon szívesen vette a trónörökös gyakori látogatásait, sejtelve sem lévén arról,

hogy e látogatások inkább udvarhölgyét illetik, sőt titkon azt a reményt táplálta, hogy legidősebb leányát egykor a trónon láthatja.

Egy véletlen eset azonban elárulta a trónörökös titkát. Egy látogatás alkalmával ugyanis a trónörökös ott feledte óralánczát, melyen egy kis arany medaillon is volt. A láncz Izabella főherczegnő kezeibe került, ki a medaillont kíváncsiságból felnyitotta s nagy meglepetésére benne találta Chotek Zsófia grófnő arczképét. A főherczegnő előtt azonnal világos lett minden s másnap Chotek grófnőnek elkeltett hagynia a főherczegi udvart.

A Local Auzeiger hozzáteszi még, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg eleinte leakarta mondani trónöröklési jogáról, később azonban belátva, hogy annak szükségessége nem forog fenn, letett ebbeli szándékáról.

Chotek grófnő tökéletesen beszéli a magyar nyelvet és pedig a logtisztább kiejtéssel. Még udvarhölgy korában többször volt lent Frigyes főherczegékkal a baranya megyei főherczegi uradalomban s midőn ott egy alkalommal Szily László Baranya-vármegye akkori alispánja németül üdvözölte őt, a grófnő mindenki általános meglepetésére tökéletes magyarsággal válaszolt az üdvözlésre.

UJDONSÁGOK.

Mindazoknak az új előfizetőknek, akik lapunkra már most és legalább egy negyedévre előfizetnek, július elseéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot.

* Debreczen város Munkácsy szobrára. Kolozsvar városa megke-reste Debreczen város hatóságát, hogy a törvényhatóságok s így Debreczen is járuljon hozzá a Munkácsy Mihály festőművésznünk emlékét megörökítő szobornü létesítéséhez. A tanács azzal a megbizással adta ki ezt a megkeresést a jog és pénzügyi bizottságnak, hogy a város adományára nézve tegyen javaslatot. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésének határozatából kifolyólag azt javasolja a városi tanácsnak, hogy Debreczen város Munkácsy Mihály szobrára kétszáz koronát adjon.

* Óvodai vizsga. Nagyszámu érdeklődő szülők jelenlétében tartatott meg f. hó 24-én a homokkerti állandó gyermekmenhely ez évi vizsgai ünnepe. A kir. tanfelügyelőséget Nemes Gusztáv, az óvoda felügyelőbizottságot Roncsik Lajos h. elnök és Nemes Kálmán felügyelő bizottsági tag képviselte. A vizsga igen szépen sikerült. A kir. tanfelügyelő képviselője a buzgó és szakszerű tanítási eljárásról tanuskodó vizsga eredménye fölött örömet és megelégedést

fejezte ki és Szunyogh Amália óvónőnek nyilvánosan köszönetet mondott. Hasonlóképp meleg szavakban adtak kifejezést megelégedésüknek a felügyelő-bizottság képviselői is.

* Országos kerékpár-verseny.

A debreczeni kerékpáros-egyesület július 8 án délután fél négykor országos amateur kerékpár-versenyt rendez a Margit-fürdő telepén berendezett pályán. Az ünnepély sorrendje a következő: Dél előtt 10 órakor: Ismerkedés és reggeli a Margit-fürdő vendéglőjében. Délután 2—3 ig: Gyülekezés a Hungaria kávéházban, mely idő alatt térzene lesz. Délután 3 órakor: Indulás a versenypályára. Délután fél 4 órakor: Versenyek kezdete. Este 8 órakor: Közös vacsora, a Margit-fürdő vendéglőjében. (Egy teríték ára 2 korona.) Vacsora alatt dajkiosztás. Vacsora után táncz. A társas vacsora és táncz alatt Rác Károly zenekara játszik. A társas-vacsoránál nem egyleti tagok és sportkedvelők s részt vehetnek. A versenytéren az egyes versenyszámok között az „Egyetértés“ dal- és zene-egylet zenekara játszik. A vendégek elszállásolásáról az Angol királynő szállodában van gondoskodva. A versenypálya 333 1/3 méter hosszú, a kanyarokban 8 méter széles és 1 méterre van feltöltve. A versenypálya a versenyzők használatára, július hó 7-én egész nap rendelkezésre áll. A verseny napján gyakorlás céljából a pálya nem használható. A versenyekhez való belépti-jegyek és helyárak a hirdetésményeken lesznek közölve. Vendégegyletekhez, valamint a „Debreczeni Kerékpáros-Egyesület“-hez tartozó és egyleti jelvénynyel ellátott kerékpárosok belépő-díjat nem fizetnek, s a részükre fentartott helyen (a Margit-fürdő vendéglőjének a pályára nyíló terrasán) foglalhatnak helyet. Az „Egyetértés“ dal- és zene-egylet zenekara az ünnepélyen szíves ségből működik közre.

* Vasuti tisztképző tanfolyam Szeptember elsején kezdődik a vasuti tisztképző tanfolyam tizennegyedik iskolai éve. A tanfolyamra olyanokat vesznek fel, a kik valamely főgymnasiumot vagy főreált, vagy azokkal egyenlő rangu kereskedelmi, vagy katonai intézetet sikerrel végeztek. A beiktatási díj 20 korona, a tanítási díj 140 korona, mely rendszerint a beiktatás előtt lefizetendő. A tanítási díj alól felmentést is lehet kapni. Az iskolai év befejezése után a hallgatók távozási bizonyítványt kapnak, s ennek alapján 3 hónapi próbaszolgálatra osztják be őket, majd képesítő vizsgálatra bocsátják. A kellően felszerelt és bélyeggel ellátott folyamodványokat augusztus 20-ig kell benyújtani az intézet igazgatóságához, (Budapest, Luther utca, 3. szám) a hol augusztus elsejéig a közelebbi föltételeket is meg lehet tudni.

* Furfangos tolvaj. Furcsa módját eszelte ki egy csavargónó a kenyér szerzésnek. Dankó István ugyanis a megvett kenyert rábizta egy csavargónőre, hogy hozza

utánna a lakására. Utközben Dankó betért a Kovács Mihály fűszerüzletébe. Mig Dankó az üzletben vásárolt, a csavargónő a Tiszapalota átjáróján át megugrott. Dankó a rendőrséghez fordult s ezekkel kezdte keresni a szökevényt. Csak déltán csipték el midőn a kenyérsoron túl akart adni a kenyeren. Dankó nem fogatta el az asszonyt, hanem megelégedett azzal, hogy kétszer jól nyakon verte. A csavargónő is meglehetősen elégedve, mert öt krajczár helyett két ötöst kapott; az igaz, hogy ez nem csengett, de annál jobban csattant.

* A vetélytársak bosszúja.

Tegnap éjjel dr. Burger Péter kocsisát a Hungária kávéház előtt Nótárius László és Banicz Tódor Weichinger Károly hetesei megtámadták és késsel összeszurkálták. A több sebtől vérző kocsis első segélyben gazdája részeseitette, ki sebeit bevarta és bekötözte. Reggelre állapota rosszabbra fordult, úgy, hogy be kellett szállítani a köz-kórházba. Hárman szerettek egy leányt s mert a leány a két hetes helyett a kocsisat választotta, ezért a másik kettő összeesküdött ellene. Mint fentebb jeleztük, bosszújukat kegyetlen módon végre is hajtották. Céljokat azért mégsem érték el, mert a leány öléli karjai helyett a börtön kemény fapadja fogja őket fogadni.

* **Érettségi vizsga.** Pünkösty Margit, Pünkösty Ferencz műszaki tanácsos és kerületi felügyelő szép tehetségű leánya az ev. ref. főiskolánál letette az érettségi vizsgát általános jó eredménnyel.

* **Brutális férj.** Tegnap este hét és nyolc óra közt tért haza Mika József az Olajútó 43. szám alatti lakására. Felesége egyszerű vacsorával várta, mert másra nem telt. A kissé ittas Mike ezért feleségét korholni kezdte, majd földre teperte s ütlegelte. A szegény asszony csak nagynehezen tudott a kezei közül menekülni s a házi asszony lakására futott. A felbőszült férj ide is követte. A házi asszony és két leánya igyekeztek lecsendesíteni, de ez nem sikerült mert ezáltal még jobban ingerelték Mikét, ki végre is kést ragadott s azzal ment az asszonyok ellen. Sikoltva menekült a három nő az utcára. Mike mindenütt a nyomukba haladt, közbe-közbe éktelen káromlásra fakadt s hogy nem érte őket utól, a kést utánuk vágta. A kés a háziasszony Erzsi leányának feje felett repült el. A megrémült asszonyok rendőrök segélyéhez folyamodtak, kik a dühöngőt megfékezték s a rendőrség börtönébe vitték.

* **Iparigazolvány csódtömeg elárusítóknak.** Vannak üzletek, melyek óriási plakátokkal hirdetik hihetetlen olcsó árúikat. Tulajdonosait ezeknek az üzleteknek így nevezi a kereskedelmi miniszternek egy most érkezett leirata: a csódtömegekből vagy egyébből vásárolt árúkészletek tömege és gyors vételre ingerlő elárusítói. —

Ezekkel szemben eddig az ipartörvény kivételes intézkedéseit használták az iparhatóságok, így is megkönnyítve a rendes kereskedőknek az ezek által okozott konkurenciát. A miniszternek most érkezett leirata szerint jövőben más eljárásban lesz részük ezeknek a nagy olcsóságú boltosoknak. A bejelentés után mindenképp előtt iparigazolványt tartoznak váltani. Ezután határoz az iparhatóság a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása mellett az engedély meg vagy meg nem adása fölött. Természetesen a törvényes díjakat hasonlóan fizeti az ilyen olcsó elárusító is.

* A munkaszünet a vidéken.

A belügyminiszteriumhoz folyton nagy számmal jönnek a levelek és folyamodások, amelyekben azt kéri, hogy a miniszter a vasárnapi munkaszünet megtartása tekintetében engedjen különbséget a vidéki és a városi fűszeresek, regálebérlok, meg rövidáru kereskedők közt. A belügyminiszter most körrendeletben válaszolt, amely határozottan kimondja, hogy a törvény egyformán szól a városi és vidéki kereskedőknek. A vidéki fűszeresek, akiknek egyuttal trafikjuk is van, szinte kötelesek üzletüket vasárnap bezárni, a dohányt és szivart pedig a kapu alatt, vagy üzletük előtt árusíthatják.

* **Ruha az árváknak.** Az ev. ref. egyház tegnap kétszáznyolcvan árva gyermek számára rendelt meg őszi ruhát. A megrendelést hazai gyárból teljesítették, amennyiben a ruhákhoz szükséges posztókat Besztercebányáról rendelték meg.

* **Talált holttest.** Tegnap reggel a Törökvesz-dülőben, az ott czirkáló rendőrök egy holttestre bukkantak, amely egy kiálló fatörzsön függött. A halott neve valószínűleg Schwartz Jakab. Erre enged következtetni az a levél, amelyet a zsebében találtak. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy megállapítsa, vajjon öngyilkosság esete, vagy büntény esete forog-e tenn.

* **Zsuron.** Az elmúlt héten történt egyik vendégszerető családnál, a hol egy-egy zsuron körülbelül száz-százhusz vendég fordult meg, hogy a tarka tömegben egy frakkos ficsur megszólított egy uri embert:

— Kérlek menjünk innen valami kávéházba, mert halálosan unom magam és olyan éhes vagyok, mint egy farkas.
A megszólított nyájasan felelte:
— Pardon, de én nem mehetek...
— Ugyen miért ne jöhetnél?
— Mert én vagyok a házigazda...

* **Meggyuladt szénásszekér.** — Tegnap délután a Vizafogó felé járók érdekes látványnak voltak szemtanúi. Asbóth Pálnéknak a telkén, egy szénával megrakott szekér gyuladt meg s hatalmas lánggal égett, amíg csak a rakomány teljesen le nem hamvadt. Szerencsére a szekér elé fogott lovakat, amelyek prüszkölve toporzékoltak, sikerült megmenteni.

TÁVIRATOK.

Nyuly Mihály pöre.

Budapest, június 27. Zsufolt teremben tárgyalta ma az esküdtbíróóság a szerencsétlen Nyuly Mihálynak, Horváth István gyilkosának ügyét. Zsitvay elnök a tárgyalást egy órai késéssel nyitotta meg amiatt, hogy az egyik esküdtbíró, Marzer Rezső beteget jelentett s a tárgyalásra nem jött el. Helyét egy pótesküdt foglalta el. A tárgyalás megnyitása után Zsitvay elnök felteszi az esküdtbíróóságnek a kérdéseket. Az első főkérdés ez:

Bűnös-e Nyuly Mihály abban, hogy ölési szándékkal, forgó pisztollyal megölte Horvát Istvánt, — anélkül, hogy a tette megelőzőleg elhatározta volna magát?

Ha igen: dulakodás közben, hogy izgatott állapotban követte-e el a tettet?

Vagy pedig: önvédelemből követte-e el?

Ezután az esküdtszék visszavonult a verdikt meghozatalára. A verdikt a közönség óriási meglepetésére felmentő volt, minek következtében Nyuly Mihályt azonnal szabadlábra helyezték.

Ferencz Ferdinánd házassága.

Budapest. Nagyváradról távirják: A miniszterelnök távirati fölszólítására Schlauch Lórincz biboros ma reggel Fetser Antal oldalkanonok társaságában gyorsvonattal Bécsbe utazott, hogy jelen legyen Ferencz Ferdinánd trónörökös ünnepies eskütételén.

A berlini lóvasuti sztrájk.

Budapest, június 27. Berlinből távirják: A tartományi törvényszék több napi tárgyalás után 15 embert ítél el a lóvasuti alkalmazottak sztrájkja alkalmával május 20-án a rosenthali kapunál előfordult zavargásokban való részvétel miatt. A bűnösök közül 11 embert három héttől kilenc hónapig, négyet pedig hat naptól nyolcz hétig terjedő fogságra ítéltek. Négy embert fölmentettek.

Főispán és polgármester.

Székelly-Udvarhely, június 26. Viharos közgyűlése volt ma a városnak, A vármegyei közigazgatási bizottság átiratát, mely szerint Gyarmathy polgármestert állásától felfüggesztették, Bod reform. tanár sajnálattal kívánta tudomásul vétetni s azt indítványozta, hogy a város közönsége fejezze ki bizalmatlanságát a főispán iránt. Izgatott vita fejlődött ki s végül 3 szótöbbséggel elvetették Bod indítványát és Gyarmathy polgármester felfüggesztését egyszerűen tudomásul vették.

Védekezés a pestis ellen.

Budapest, június 27. Egy konstantinápolyi távirat jelenti: A közegészségügyi tanács elrendelte, hogy a Trapezuntból érkező utasokat és szállítmányokat 24 órai megfigyelésnek vessék alá.

Budapesti tőzsde.

Június 27. Buza júniusra 0.00. Buza októberre 8.06. Rozs októberre 6.88. Zab októberre 5.20. Tengeri júliusra 5.64.

A kínai zavarok.

— Távirati tudósítás. —

London, június 27. Egy Sanghái-i távirat jelenti, hogy a császárné megparancsolta tábornokainak a Takui erődöknek az európai csapatoktól való visszafoglalását. E parancs értelmében Jünansikai tábornok európai módon szervezett és begyakorolt csapatai egyesülve Nis tábornok seregével, már el is indultak a takui erődök visszavételére.

Washington, június 26. (Reuter.) A jangcevidéki tartományoknak hat alkirálya, köztük Li Hung-Csang, ma az idevaló kínai követtel mindnyájuk által aláírt távirat alapján újra lépéseket tétetett a végett, hogy több katonaságot ne küldjenek Kinába, a míg Li-Hung-Csang Pekingbe nem érkezik. Az Egyesült-Államok kormánya azt válaszolta, hogy kénytelen tovább is folytatni a csapatok szállítását olyan helyekre, a hol amerikai hivatalnokok veszedelemben forognak.

Hongkong, június 26. (Reuter.) A Szamehui gőzös Vucauból a nyugati folyón számos hittérítő nővel ideérkezett. A gőzös kapitánya azt jelenti, hogy a kínaiak az asszonyok hajóra szállásakor idegenellenes tüntetést rendeztek és azt kiáltották: *Üssétek agyon az idegen ördögöket.* A Vucauban maradt európaiak e miatt előkészületeket tettek, hogy minden pillanatban elutazhassanak. Kvetasuban még egyre tartanak a zavargások. A nyugati folyó vizállása alacsony. A Sandpiper angol folyamgőzösnek lehetetlen Naukingot elérnie.

Pétervár, június 27. Alexejev altengernagynak egy e hó 22-én kelt távirata, amelyet a hadügyminiszterhez intézett, Aniszimov ezredesnek e hó 19-én Tiencsinben kelt jelentését foglalja magában, a mely szerint az idegen csapatok helyzete nagyon veszedelmes. Az összeköttetés el van vágva. Tiencsint kínai bandák tartják körülzárva és nagykaliberű ágyukkal bombázzák, a mivel nagy kárt tesznek az idegenekben. 7 tiszt és 150 legény elesett vagy megsebesült. A fegyver és lövészerkészlet szűk. Bajos lesz fierószakolni a Takuba való átmenetet az asszonyokkal, gyermekekkel és sebesült katonákkal. A vasut teljesen hasznavehetetlen. A jelentés megérkezése szerencsés véletlennek köszönhető. Stessel tábornok 20-án Takuból minden rendelkezésére álló csapatát Aniszimov felszabadítására küldte. Ma 21-én, remélem, hogy mivel a tüzéség már partra szállt, a többi haderővel

helyőrség hátrahagyásával elindulhatok Takuból. A helyzet komolysága arra a végső intézkedésre kényszerít, hogy még ma éjjel elküldjem a 10. ezrednek egy zászlóalját, a nélkül, hogy a vladivosztoki csapatokat bevárnám.

Csifu, június 26. Az idevaló idegenek azt hiszik, hogy a kínai hadsereg most teljes számmal csatlakozik a boxerek mozgalomához. Tindfuszieng parancsnoksága alatt, a ki nemrég leverte a mohamedánok lázadását. Azt hiszik, hogy a Peking és Tiencsin körül 60,000 jól fölfegyverzett kínai katona van összevonva. A kínai tisztek dicsőkedve hirdetik, hogy 500,000 katona áll rendelkezésükre. A kínai idegenek azt kívánják, hogy 100,000 európai katonát vonjanak össze Kinában, még pedig legalább 50,000-t Pekingben. Azonkívül nagy flottademonstrációt óhajtanak valamennyi szerződéses kikötőben, hogy az ingadozó magatartású kínai kereskedőkre nyomást gyakoroljanak. A Seymour parancsnoksága alatt álló csapatok állítólag egy hétre való eleggél és fejenként 150 tölténnyel indultak el. A kínaiak győzelmeiről szóló hírek következtében a nép izgatottsága nőttön nő. Ideérkezett jelentések szerint azt beszélik, hogy Niucsvangban a boxerek az utcákon katonai gyskorlatokat végeznek. A mint most kitudódott, a kínai hadsereg katonái ágyukat és egyéb katonai felszerelést adtak el a boxereknek. A fucsai angol konzul hadihajók kiküldését kérte. A Terrible angol hadihajó és két japán czirkálóhajó Csifuba érkezett, a minek következtében a helyzet itt javult. A csifui idegen-negyedet két kínai erő dominálja, a melyek Kruppféle ágyukkal van felszerelve.

VEGYES.

Életmentő leány. Csehországi Jicsinből írják: E hó 18-ikán délután Pollak főtanító leánya, Malvin az uszodába ment. Amint a tóhoz ért, hallotta, hogy az ott játszó gyerekek azt kiáltják, hogy egy fiu a vízbe esett. A fiatal hölgy gyorsan letette a kalapját és napernyőjét s a körülbelül három éves gyermek után ugrott, kit saját élete kockázatásával kimentett. A tó azon a helyen körülbelül 7 méter mély.

Szerencsétlenség gyakorlat közben. Bresciából táviratozzák, hogy egy 70 alpesi vadászból álló szakaszt a hegyeken tett gyakorló útja alatt egy hógörgeteg a mélységbe sodort. A legtöbb közülök súlyosan megsebesült, de életét egy sem vesztette.

Ujkori Danaidák hordója. Említettük, hogy Bécsből e hó 14-én két ember — Engelmann Ferencz és Trebschl József — indult el Párisba, egy hordót hengergetve maguk előtt. A két különös sportman e hó 18-án St. Pöltenbe, e hó 22-én délelőtt Amstettenbe érkezett. Itt délutánig pihentek s azután folytatták utjukat Oedon, Strengbergen, St. Valentin, Ennsen át. Keddre Linzbe akarnak érni. A nagy eszések megnehezítik a nagy hordóval való előrejutást.

Arató sztrájk.

— Saját tudósítónktól. —

Salomvár község határában levő korma puszta véres zendülésnek volt színhelye tegnapelőtt. Az arató munkásoknak ugyanis tegnapelőtt reggel kellett volna munkába lépni, de ezek megtagadták a munkát, s a szerződésükben kikötött egyezményeken kívül újabb s rájuk nézve kedvezőbb feltételeket követeltek.

Sebestyén Sándor uradalmi ispán a mint a munkások elégedetlenségéről értesült, közibük ment, hogy kivánságukat meghallgassa. Ez alkalommal a munkások és az uradalmi ispán között heves szóvita keletkezett, minek az lett a következménye, hogy a munkások megrohanták Sebestyén ispánt, leverték a földre, miközben rajta oly súlyos sérüléseket ejtettek, hogy még azon éjjel belehalt sebeibe.

A csendőrség, melyet az esetről nyomban értesítettek, most a merénylő munkások elfogatásán fáradozik, mivel a fellázadt aratók a gyilkosság elkövetése után szétfutottak. Eddig már többet elfogtak közülök.

Debreczeni piac.

Jun. 25—26-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 14 kor. 20 fill., 14.40 fill.
Kétszeres: 12 kor. 40 fill. — 12 kor. 60 fill.
Rozs: 11 kor. 20 fill. — 11 kor. 00 fill.
Árpa: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Zab: 10 kor. 80 fill. — 10 kor. 60 fill.
Tengeri: 12 kor. 40 fill. — 12 kor. 60 fill.
Köles: 10 kor. 00 fill.
Ujsós szalonna: 100—94, sótalan 00—00 kor.
Széna: 4 kor. 60 fill. 4 kor. 40 fill. 3 kor. 60 fill. — 3 kor. 70 fill. 0 kor. 00 fill.
Háj: 100—104 kor.
Zsir: 120 kor. 116 kor.
Kihasított sertés; 00—00 kor., mind száz kilónkint.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 605 drb., — 16 eladatott 296 darab., Szarvas marha felhajtattott 817 drb. eladatott 513 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 1524 drb., — eladatott 704 drb. Kővér sertés kilója 84—00—88 fill.

A vásár lefolyása kevésbé élénk volt.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Az üveg- és kristálytárgyak tisztítása legcélszerűbben történik, ha bemártunk egy nedves rongyot porrá tört indigóba és megdörzsöljük vele az üvegeket vagy tükröket; azután le kell mosni borszeszes vízzel (egy rész borszeszt 2 rész vízhez adva) és nagy gonddal letörölgetni. A piszkos ablaktáblák is igen szépek lesznek ilyen tisztítás által.

Régi festmények tisztítása.

Egy vörös hagymát kettévágunk és a belsejével a festményt jól átdörzsöljük, utánna lemossuk vízzel, száradni hagyjuk és vékonyan bekenjük firnisz-

szel kitünően lehet így a régi olajf-stményeket tisztítan, melyeket ezután nem keresnek fel a férgek.

MULATTATÓ.

A legjobb mód.

— Nem szoktak magok párbajozni Amerikában?
— Oh, igen gyakran.
— És mily fegyverekkel?
— Ügyvédekkel.

Ügyes udvarió.

— Az udvarlód élénken emlékeztet a barométre.
— Ugyan miért?
— Ő sem tud másról beszélni, csak az időről.

Még megvannak.

Bíró: Ugy látom, maga elvesztette néhány fogát is abban a verekezésben.
Vádlott: Nem, bíró ur, nem vesztettem el őket.
Bíró: De hiszen hiányoznak a szájából.
Vádlott: Igenis kérem, mert lenyeltem őket.

A helyzet magaslatán.

Ábrándos leány: Ah, mily szép lehet, ha valaki híres. Bárcsak nekem is volna nevem.

Ifju: Szabad felajánlanom az enyémet?

Elhamarkodott.

Anyós: A szegény Emma sir, miért voltál oly durva vele az ebédnél?
A férj: Minden a pudding miatt volt, melyet készített.
Anyós: Azért nem kellett volna olyan elhamarkodottan viselkedned.
A férj: Nem én voltam elhamarkodott, hanem a pudding.

CSARNOK.

Batoriék Ibolykája.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

(92)

És egészen nyugodt, higgadt lett, mikor hallotta a bíró szavát, aki biztosította róla, hogy Bárdi nejét még most értesíti a törtétekről.

— Bizom, bizom beane — ismételte Bárdi...
— Türelemmel lezz addig?
— Türelemmel.

Még a bíró is, mikor látta, hogy Bárdi Benő meanyire lecsillapult, melyea higgadt s egyzerre milyen szelid lett, gondolkozóba esett, vajjon nincs-e hát rut intrika a szóban forgó ügy háta megett. Elis határozta, hogy a mig Bárdi Benő megfigyelése tart, értesíti az ő nejét is és talan inkább megtudja, adhat é hitelt a Batori Ferencz vádjának, vagy a Bárdi szavainak.

Mig ez a bíróságnál történt, Batori Ferencz haza ment a kis Ibolykával, ahol Máli néni már izgatottan, nyugtalankodva várta őket. Ahogy beléptek az ajtón, egyenesen a kis Ibolykához szaladt, össze-vissza csókolta s megkérdezte tőle:

— No, hogy viselted magad kis violám?...

— Jól, nagyon jól — választott helyette Batori.

— Nem féltel?
— Nem, mondta bátrai a kis leány.
— És az az ember még mindig tagadott?

— Sőt tovább ment — világosította fel Batori. — Örül ságet szimulált.

— Oh, így akar kiüni.

— Így. De a bíró már tisztában van mindennel. A kis Ibolykának, ennek az ártatlan kis gyermeknek minden szava meggyőző erővel hatott rá. Ez a picziség nem fog hazudni, ez elmondta, amit tudott bátran, határozottan, — minden felelet nélkül

— De ha most ebben a perczen eredményt érünk el — folytatta Batoriné — mi lesz a birtokvéteből? Te tudod apjukom, hogy itt nem maradhatunk. Vajjon a törtentek után hajlandó lesz é Batorinak a felesége megkötni velünk a vételi szerződést,

— Még inkább, mint eddig, sietett a válaszzsal Batori.

És éppen most, mikor Batorinéről beszélgettek toppant be az ajtón a kertész.

— No, mi baj? kérdezte Batori.

— Smmi! — csak azt néztem itthon van-e a nagy ágos ur.

— Miért?

— Vendégek érkeztek.

— Kik?

— Két urinó és egy ur.

— Kik lehetnek?

— Nem mondták meg. A beszélgetésükből csak annyit tudtam meg, hogy most érkeztek a vonattal.

— Vezesse be kend őket a dolgozó szobámba, mindjárt ott leszek.

Alig lépett ki a kertész, Máli néni is feltette a kérdést:

— Vajjon kik lehetnek?

Maradj csak édes anyjukom itt a kis Ibolykával, én megyek s mindjárt hírt adok kik és mi járatban vannak.

(Folyt. köv.)

Sengyel Sajos és neje

fényképészek

Debreczen, Gönczy-utca 5. sz.

(a Collegium háta megett.)

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséget, hogy **Piacz utca 34. sz. s.**, a főposta mellett lévő, **11 év óta fennálló fényirdánktól megváltunk**, egyidejüleg tudatjuk, hogy **lakásunka** és

fényképfelvételi helyiségünket

Gönczy-utca 5-ik szám alatt, a Collegium háta megett rendeztük be, a hol úgy, mint eddig **fényképészet**hez tartozó és **festészeti** munkákat hétköznapi, vasárnap és ünnepnapokon is, kívánatra a helyszínen is a legjutányosabb árban gyorsan, pontosan és szakszerűen készítünk.

Midőn megköszönjük a n. é. közönség eddigi szives pártfogását, kérjük azt a jövőben is.

Tisztelettel

Sengyel Sajos és neje
fényképészek.

M. Á. vasutak menetrendje
1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó.	p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27	
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u.	3	37	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7	10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46	
Csak Szatmárig	reg.	5	22	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6	58	
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01	
" m. áll. v.-tól.	reg.	5	28	
" vásártérről	reg.	5	51	
H.-Böszörmény	m. áll. v.-tól.	d. u.	4	06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.	4	15
" m. áll. v.-tól.	d. u.	11	20	
" vásártérről	d. e.	11	29	
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól.	reg.	4	42	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	16	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	27	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8	35	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	21	

Budapestre érkezik:		ó.	p.
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	15
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:		ó.	p.
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9	15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1	55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	15

Debreczenbe érkezik:		ó.	p.
Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	33
Budapest felől	reg.	7	40
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	51
" " " " " "	d. u.	12	16
" " " " " "	d. u.	3	55

Debreczenbe érkezik:		ó.	p.
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról	este	6	45
" (gyorsv.)	"	8	46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7	—
" vásártérré	reg.	8	05
" máv.-hoz	reg.	8	17
B.-Sz.-Mihály—	este	6	32
H.-Böszörm. felől	este	6	41
" vásártérré	d. u.	3	22
" máv.-hoz	d. u.	3	30
F.-Abony felől vásártérré	d. u.	5	27
" " " " " "	d. u.	5	36
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérré	reg.	7	50
" " " " " "	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	18
" " " " " "	d. u.	3	13

HIRDTÉSEK

jutányos áron
felvételnek a kiadóhivatalban, főtér Biedermann-p.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakcímével el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kincstári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető.

A legkisebb hirdetés 20 kr.

A legkisebb hirdetés 20 kr.

Melyik a legjobb szépitő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszerárában
Debreczenben.

Zacherlin

Nem papir-tölcsérekben!

Kizárólag valódi üvegekben!

Ez a valódi, felülmulthatatlan, gyökéres 2-gitőszert mindenféle élősdiféregellen Karlsruhe: Reich Fried, Heidelberg: Eberh. W. Durmersheim; Haltz Aug Mühlburg: Holzwarth G. — Debreczenben: Csanak József, Csicsó Lajos, Czeglédi Józsefné, Deutsch Albert, Deutsch Lajos, Főlegyházi János, Franciscs és Jóna, Fritsch Károly, Ganofszky Lajos, Geréby Gülöp, Havas József, Hirsch Miklós, Jánossy Béla, Klein Bernáth, Kohn Testvérek, Kohn Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Kun József, Leidenfrost Gy. Lusztig K. Mayer József, Parti Ferencz, Rickl J. Antal, Ifj. Rózsa Lajos, Rosenfeld R. Rosenthal Dániel, Róth Antal, Dr. Rothschnek V. Emil, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi Tivadar, Térey József, Tóth Kálmán, Vorray János, Békés Emil. Berettyó-Ujfalu: Ifj. Weiszberger Ignác, Karakas és Társa. Ér-Mihályfalva: Gross Herman, Lévay Vincze, Pollák Mórítz, H.-Böszörmény: Gemeinbech József.

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Zölgyfákat

adunk el a nagyerdőn vagy a guti faraktárban, minden hossz- és vastagságban, faragatlan vagy rendezettség szerint kifaragva különféle méretben. Készítünk 2", 3", 4" vastag pallókat, tüzelőfa fa vég és forgács 2 köbméter csomagokban 6 korona, 10 csomó vételnél 10 korona engedményt adunk.

Bővebb értesítést nyerni a nagyerdő telepen a felügyelőnél, vagy

Horváth és Biczó

építőcég irodájában,
N.-Csapó-u. 51. sz. alatt.

A világhírű

„Dürkopp“

féle

DIANA

kerékpárok

ez évben is

csak

SCHWEITZER TESTVÉREKNÉL

Debreczen, Piacz-utca 56. sz. kaphatók.

Tavaszi és Nyári idény
1900.

Valódi Brünni szövetek.

Egy teljes méter	3.10 fl.	2.75, 3.70, 4.80 jó.	} Valódi gyapju-szövetek
Egy teljes férfi öltöny (Rock, nadrág és mellény)	fl. 6 - 6.90	legjobb	
ára csak	fl. 7.75	finomabb	

Egy teljes fekete szalon öltöny	fl. 10.	Ugy felöltő szövetet, turista lodent, finom cammgart stk. szállít gyári áron a pontos és szolidágáról ösmert posztó gyári raktára
---------------------------------	---------	---

Siegel-Imhof Brünben.

Minták inden és bérmentve.

Minták küldése mellett jótállás, Magánvevők előnye, hogy a fentnevezett cégégnél tett rendelvények közvetlen a gyárból teljesíttetnek.